

# Stiller spørsmålene få andre stiller

Vårt Land bringer oss nærmere verdidebatter andre aviser ofte hopper bukk over, sier Abid Raja.

Avisen leses av de som styrer Norge. Vårt Land har spurt stortingsrepresentanter og statsråder om hvorfor:

## Tine Sundtoft (H), klima- og miljøvernminister:

– Avisen har mange kunnskapsrike artikler om klima, der den ofte klarer å formidle det sterke klimaengasjementet som finnes både på grasrota og i organisasjonslivet. Klima-saken dreier seg også om fordeling og solidaritet. Det er et stoffområde som Vårt Land virkelig mestrer.

## Helga Pedersen (Ap), stortingsrepresentant:

– Vårt Land er en viktig avis for alle som er opptatt av verdspørsmål, og for å følge på med på nyhetsstoff fra eksempelvis kirken som ikke andre medier dekker. Jeg liker også debattstoffet. Som politiker forbereder jeg meg alltid godt når jeg skal snakke med Vårt Land - det er en avis som ofte stiller krevende, men saklige spørsmål.

## Arve Kambe (H), stortingsrepresentant:

– Den må fortsette med gode kommentarer og økende tilstedeværelse i sosiale medier. Avisens stemme er viktig i samfunnsdebatten og dens røst er sjeldnere i dag enn ved unnfangelsen. Jeg synes avisen har en nisje som er viktig, nemlig å forvalte kristen tro og tanke og bidra til at dette synspunktet når ut i samfunnsdebatten. De fleste aviser i Norge er i dag er urbane, sekulære og liberale. Vårt Land gir andre innfallsvinkler, andre hverdagshistorier, kommentarer og analyser.

## Ulf Leirstein (Frp), stortingsrepresentant:

– Jeg har vokst opp med Vårt Land. Avisen er god på å finne frem og skrive litt annerledes nyheter enn det «alle andre gjør». Nettopp det at den ikke er en tabloid og mainstream avis, gjør at den er et viktig supplement til de daglige nyheter, og hvor livssyn og verdier har en viktig plass.

## Thorbjørn Røe Isaksen (H), kunnskapsminister:

– Noen trodde på det da Nietzsche skrev at Gud er død, eller da forståelse-påerne sa det samme hundre år senere, men basert på nyhetsbildet tror jeg en publikasjon som forstår tro og religion bør ha gode vilkår også fremover. Jeg liker det ettertensomme stoffet i Vårt Land: Reportasjene, kommentarene og verdidebattene.

## Line Henriette Hjemdal (KrF), stortingsrepresentant:

– Avisen er viktige i mangfoldet med fokus på verdi- og samfunns spørsmål, med egne vinklinger og engasjerende artikler og kommentarer. Vårt Land er en god og grundig avis som jeg leser daglig. Jeg setter stor pris på at den setter agenda på viktige politikkområder som fattigdom og bistand, menneskerettigheter og religionsfrihet, familie og skole, kultur, kirke og trossamfunn. Jeg

trenger Vårt Land i hverdagen.

## Anders Anundsen (Frp), justisminister:

– Vårt Land er en avis med en litt alternativ vri på innhold og formidling, og det er positivt i en mediehverdag som preges stadig mer av forenkling og flokkmentalitet. Avisen trekker opp gode verdidebatter og utfordrer oss som lesere. Det er også en avis som slipper alternative røster til i krevende samfunnsdebatter.

## Christian Tybring-Gjedde (Frp), stortingsrepresentant:

– Den fremmer et politisk korrekt kristensosialistisk budskap og er dessverre ikke lenger en alternativ stemme. Ønsket om å verne om Norges kristenkulturelle identitet drukner i barmhjertighetsideologiens åpne grenser. Vårt Land bør leses av dem som ønsker å styrke sin overbevisning om at verdens elendighet i bunn og grunn skyldes Vestens manglende sjenerøsitet og bistand.

## Abid Q. Raja (V), stortingsrepresentant:

– Uten Vårt Lands stemme og oppmerksomhet hadde den religiøse debatten ikke fått det nødvendige fokus og tyngde. Avisen bringer oss nærmere verdidebatter andre aviser ofte hopper bukk over, og den klarer balansen å være kristen avis og samtidig inkludere andre religiøse trosretninger i sin dekning. Jeg synes avisen er forståelseskapende overfor øvrige religiøse grupper.

## Bent Høie (H), helseminister:

– Det er ikke mange journalister som både kan uttale ordet preimplantasjonsdiagnostikk og som vet hva det betyr. Journalistene i Vårt Land kan begge deler. Vårt Land dekker et stoffområde som få medier vier oppmerksomhet. Derfor er ikke bare avisen viktig for dem som leser den seks dager i uken, den er også en viktig rolle i å utfordre ulike samfunnsaktører i temaer som omhandler tro og etikk. Vårt Land er også en avis som stiller spørsmål som få andre stiller – og den gir svar som få andre gir.

## Børge Brende (H), utenriksminister:

– Vårt Land inngår som en naturlig del av den daglige avismenyen. Den bidrar til å fylle ut nyhetsbildet og aktuelle debatter. Ofte med saker som går litt motstrøms og inviterer til refleksjon. Utenriksakene er en av avisens sterke sider. Vårt Land byr på alternative nyheter og innfallsvinkler. Satsingen på livssyn, religion og verdier, både i nyheter og debattstoff, gir avisen en viktig rolle i norsk samfunnsdebatt.

## Audun Lysbakken (SV), stortingsrepresentant og partileder:

– Vårt Land har dyktige journalister som bidrar til å gjøre avisen til en av de vi politikere må lese hver dag. Avisen er ofte først med å starte viktige verdidebatter. Et eksempel er sommerens debatt om fiendtlig arkitektur.

Petur Nielsson

## MIN TRO

# Offentlig om tro

I 20 år har Vårt Land spurt politikere, artister, pastorer og andre kjente personer om tro. Det har gjort inntrykk på både lesere og de som er intervjuet.

– Det er nok det intervjuet jeg aldri kommer til å glemme, sier Sylfest Lomheim. En mann som har blitt intervjuet oftere enn de fleste. Han hadde aldri snakket om tro offentlig før i *Min tro*.

– Mange har trodd og ment og antatt veldig mye om min tro og religion, basert på mitt utseende og min bakgrunn. Men Vårt Land er faktisk de første som har spurt rett ut, sier AUF-leder, Mani Hussaini.

– I det hele tatt fikk jeg mye nytt å tenke på angående min egen tro, sier spaltist i Vårt Land, Ida Marie Haugen Gilbert.

## LETTERE.

En annen Ida Marie, doktor Ida Marie Høeg, ved KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsstudier, sier det i løpet av de tjue årene spalten har gått, har blitt lettere å snakke om tro i offentlighet.

– Det er et annet klima for å være åpen og tydelig om sin tro.

Endringen kommer særlig til syne i ungdomsgenerasjonens holdninger, mener hun.

– De er ikke like redde for å bli satt i bås som de voksne. De er mindre bundet til faste definisjoner av trosholdninger og hva det vil si å tro.

## MANGFOLD.

Høeg sier ungdom også er mer åpne for at man kan skifte trosposisjon i løpet av livet. At de kan tro og være engasjert i menigheten for eksempel i konfirmasjonstiden, uten at de ser for seg at det nødvendigvis vil være livet ut. Det er en av grunnene, sier hun, til at ungdommen ikke deler de voksnes tilbakeholdenhet i spørsmål om tro.

– Vår tid er på mange måter preget av et større trossmangfold, men også en mer sekulær offentlighet enn for tjue år siden.

Ifølge Høeg har dette ført til at den yngre generasjonen har mindre kunnskap om religion generelt, og kristendom spesielt. Men samtidig har pluraliteten gjort det lettere å snakke om sin egen versjon av tro.

– Trossmangfoldet har satt et press på nordmenn med bakgrunn fra kristne menigheter om å være mer eksplisitte om sitt eget religiøse ståsted.

Samtidig, mener hun, er det større aksept for å være en tviler, stille spørsmål ved det som står i bibelen, eller være uenig med kirkens syn i ulike spørsmål, og samtidig definere seg som en del av den.

– Ungdommen har lettere for å definere seg som en del av fellesskapet, fordi de anser det som så åpent. De føler seg ikke bundet til å stå for alt som det fellesskapet representerer.

## VANT TIL DISKUSJONER.

Selv om han har blitt beskyldt for å ville innføre sharia-lover i Norge, og for å være et ledd i en muslimsk overtagelse

av landet, hadde AUF-leder, Mani Hussaini, aldri blitt spurt direkte om hva han tror på, før han stilte opp i *Min tro*-intervjuet i Vårt Land. Han tror også det er lettere å snakke om enn før.

– Alle de store verdensreligionene har utviklet seg hele tiden på grunn av diskusjoner og fritenkere som utfordrer etablerte sannheter. Det går for eksempel ikke an å bygge et samfunn utelukkende på mosebøkene i dag. Jeg tror jødedommen, kristendommen og islam hadde alle dødd ut for lenge siden om de ikke hadde utviklet seg.

Men selv om han ikke hadde snakket om sin tro offentlig før Vårt Land spurte, er han slett ikke uvant til religionsdiskusjoner.

– Jeg har en tante som er muslim, og en onkel som er kristen. Foreldrene mine er litt mer som meg. Men vi har også armenere og jøder i slekten. Så hos oss er

skifte. Vi går inn i noe helt nytt. Det er selvfølgelig vilkårlig og menneskeskapt, men slike ting gjør noe med det åndelige og intellektuelle klimaet.

## HAKK I PLATA.

Det var ikke gitt at spalten skulle vare i mer enn tjue år. I redaksjonen sies det at tidligere sjefredaktør, Helge Kjøllesdal, ville legge ned spalten etter bare noen år.

Selv påstår Kjøllesdal at han ikke var like bastant:

– Det var ikke slik at jeg satt foten ned, men jeg ville at spørsmålet skulle reises. Jeg lurte rett og slett på om vi var ferdige. Om det hadde gått hakk i plata. Jeg tenkte at vi hadde snakket med alle agnostikere og dekket alle former for tro og tvil som fantes, og da vi intervjuet Levi Fragell for andre gang i den samme

– I det hele tatt fikk jeg mye nytt å tenke på angående min egen tro.

Hun har teorien i orden, men det blir likevel personlig når tittelen er «min tro.»

– Det går nesten ikke an å snakke om min tro uten å bli personlig. Jeg har jo brukt store deler av min studietid på Kirkegaard og Kants religionsfilosofi, og jeg kunne sikkert svart i lys av det de skriver, men det blir feil i dette formatet. Det skal jo være et portrett, og da kan man ikke stjele fra andre uten å ha gjort det til sitt eget, sier Gilbert om intervjuet som stod på trykk på lørdag.

## MER KRITISK.

Filosofen Ole Martin Moen synes det er viktig å snakke om livssyn og filosofi i offentligheten. Men *tro*, som i religion, er han mer usikker på.

– Jeg synes ikke det er for lite religion i offentligheten. Det er fint at folk finner mening i livene sine, og en måte å strukturere hverdagen på, men i den grad vi forstår religioner som noe som søker å gi sannferdige beskrivelser av hvordan verden faktisk er, har vi for mye av det.

Forskeren ved Universitetet i Oslo synes for mange snakker om hva de tror, gjerne uten godt grunnlag.

– I alle andre spørsmål regner vi det som en god ting å være kritisk og skeptisk. At man setter seg godt inn i tingene man skal diskutere i det offentlige rom og møter argumenter med argumenter. Men i livssynsspørsmål synes helt andre kriterier å gjelde. Her kan man bare si sitt, uten å argumentere for det, og det blir sett på som en god ting å finne seg noe å tro på, og bare tro på det. Men er ikke det rart? Livssynsspørsmål er noen av de viktigste spørsmålene vi står overfor, så her burde vi være aller mest kritisk.

## TRANSHUMANIST.

– Du har selv blitt intervjuet i spalten. Hvordan var det?

– Det var en positiv opplevelse, som jeg alltid har med Vårt Land. Det var fint å få lov til å snakke om transhumanisme og sette fokus på det.

– Hva synes transhumanisten egentlig om den kristne avisen Vårt Land?

Jeg synes jo selvfølgelig at det er trist at det er en kristen avis. Men det er godt vi har en avis som setter fokus på ideer og verdier. Vi trenger å snakke mer om det.

– Hvorfor det?

Fordi bak enhver normativ påstand, altså enhver påstand om hva vi bør gjøre, ligger det verdidommer. Vi kommer ikke utenom verdidommene. Da er det bedre at vi snakker om dem, og diskuterer dem åpenlyst, enn at vi later som om de ikke er der.

Petur Nielsson

Ida Marie Høeg, KIFO

“Vår tid er på mange måter preget av et større trossmangfold, men også en mer sekulær offentlighet enn for tjue år siden. Det er et annet klima for å være åpen og tydelig om sin tro.

religionsdiskusjoner helt naturlige.

– Hva gjør de diskusjonene med familien din?

– De knytter oss tettere sammen. Min kristne onkel og muslimske tante diskuterer oftere likeheter enn forskjeller.

## SPRÅKGENERAL.

Noe av det som gjorde intervjuet viktig for Sylfest Lomheim, var at heller ikke han hadde snakket om tro i offentligheten før.

– Jeg har til og med familie som jeg ikke har diskutert dette med i voksen alder.

– Men er det viktig å snakke om tro i offentligheten?

– Absolutt. Vi lever i en gjennommaterialistisk verden. Alt som ligger utenfor det vi kan se, ta på, høre, lukte eller smake, blir skubbet unna som mystisisme og overtro. Det er synd for mennesket.

– Opplever du at klimaet for å snakke om livssyn har endret seg de siste tjue årene?

–Ja. Hele synet på, og interessen for kristendommen og bibelen har endret seg. Og det har gått stikk motsatt av hva fremtidsforskere spådde på 70- og 80-tallet.

Han tror årtusenskiftet kan være noe av grunnen.

– Det er noe mer enn et århundre-

spalten, tenkte jeg at den kanskje hadde utspilt sin rolle.

Tjue år senere ser han på spalten i et mildere lys.

– Det har vært en nyttig og viktig spalte. Både for den interne kretsen av troende Vårt Land lesere, men også utenfor den. Folk som ikke er religiøse, eller ikke så aktivt religiøse, får se at den og den kanskje ikke er like mye agnostiker som de trodde. For det er mye mer tro enn folk tror.

## HVA SA JEG?

Etter *Min tro*-intervjuet var Ida Marie Haugen Gilbert spent på hva hun egentlig hadde sagt.

– Det ble en måte å tenke høyt på, så det blir spennende å se hva som kommer på trykk.

Vårt Land snakker med henne igjen et par dager etter at intervjuet er gjort, men for det kommer på trykk. Haugen Gilbert sier hun måtte definere flere områder av sin tro underveis i intervjuet.

– Jeg sa at jeg aldri hadde hatt noen frelsesopplevelse, eller skjont meg på alle de tingene folk gjør på bibelmøter. Så spurte han om noe sånt som hvorfor jeg gadd å være kristen da. Og underveis i svaret mitt kom jeg frem til at det var det som var tro for meg. Å tro selv om jeg ikke har sett lyset, slik det virker som om mange har gjort.

## – Troen har blitt mer undrende

### KJELL MAGNE BONDEVIK

«Da jeg vokste opp hadde jeg nok et bilde av at kristendommen var et sett av meninger om hva som var rett og galt. På gymnaset hadde vi debatter, der vi skulle løse de store livssynsspørsmålene og diskutere det ondes problem. Da jeg kom til Menighetsfakultetet, var jeg fascinert av troslære og de vanskelige, teol-



Kjell Magne Bondevik

ogiske spørsmålene om lov, evangelium, skapelse, gjenløsning, treenigheten og Jesus som Gud og menneske. Jeg skulle prøve å få mest mulig inn på logiske formler som kunne begrunnes og forklares. Overfor disse vanskelige spørsmålene har nok troen blitt mer undrende. Det som har blitt viktigere, er rett og slett personen Jesus Kristus, han som Frelser og Herre.

– Hva ved Jesus tenker du på?

– Først og fremst Jesus som brobygger mellom meg som menneske og Gud. Han har sonet min synd og slik forsonet meg og Gud, og gjør at jeg kan kalle meg et Guds barn. Jeg har ikke levd på en måte som har rettfærdiggjort det.»

I *Min Tro* 24. desember 2013

## – Disse universelle verdiene ligger i hodeplagget

### PRABLEEN KAUR

Mange barn maser om godteri. Kaur maste om turban. Til slutt inngikk foreldrene et kompromiss. Datteren fikk lov til å gå med turban på ferietur til India.

– Hvorfor var det så viktig for deg å begynne med turban?

– Turbanen er et kjønnsnøytralt hodeplagg i sikhismen, og likestilling er det grunnleggende i religionen. For menn er den påbudt, det er



Prableen Kaur

den ikke for kvinner. I stedet for at jeg bare snakker om at det er likestilling i sikhismen, er det bedre å praktisere den i tillegg. Derfor begynte jeg med hodeplagget. Sikhene har i sin 500 år lange historie kjempet for likestilling, demokrati, ytringsfrihet, religionsfrihet, nestekjærlighet og lignende. Disse universelle verdiene ligger i hodeplagget.

– I India er det mange flere praktiserende sikker, og også kvinner med turban. Der er det akseptert å gå med hodeplagg. Selv om det er akseptert i Norge, kjente jeg tidligere en usikkerhet når folk så på meg. Jeg visste at det var på grunn av turbanen, og foreldrene mine ville at jeg skulle få prøve og skjønne hva jeg gikk inn for.

I *Min Tro* 11. februar 2012

Frelsesarmeen har skapt kristne barnesanger i mer enn 125 år!



Barnegospelgruppen Kids Alive fra Stavanger slipper ny plate om kort tid, *Tusenvis av øyeblikk!*

Musikken kan bestilles på 22 99 85 72 eller FA-handel@frelsesarmeen.no

Musikken er også tilgjengelig på Wimp, Spotify og iTunes.

